

Institut pro kriminologii
a sociální prevenci

Revokace a recidiva po podmíněném propuštění

JUDr. Jana Hulmáková, Ph.D.

8. října 2025, Praha Květnice

Úvodem

- vedení řádného života a plnění povinností spojených s podmíněným propuštěním - důležité faktory pro hodnocení úspěšnosti podmíněného propuštění
- porušení plnění podmínek PP a recidiva může vést k revokaci (rozhodnutí soudu, že se zbytek trestu vykoná) a následně návratu do výkonu trestu odnětí svobody

Výzkum IKSP – „ Institut podmíněného propuštění v praxi“

Analýza údajů z RT

- osoby podmíněně propuštěné v období mezi 1. 4. 2019 -30. 6. 2019 (VS ČR)
- údaje z RT - mezi 17.12 . 2021 -13.1.2022 – tj. přibližně dva a půl roku po podmíněném propuštění
- výzkumný soubor **764** podmíněně propuštěných osob
z toho
 - 89 % muži
 - 92 % občané ČR, 4 % Slováci , 4% ostatní

Věk v době podmíněného propuštění

	Abs.	%
15-18 let	1	0,1
19-21 let	21	2,7
22-29 let	167	21,9
30-39 let	257	33,6
40-49 let	216	28,3
50-59 let	72	9,4
60 a více let	30	3,9
Celkem	764	100

Kriminální historie a další charakteristiky podmíněně propuštěných

- **16 % osob bez předchozího záznamu** před rozhodnutím o odsouzení, za které byla následně osoba podmíněně propuštěna
- průměrný počet předchozích odsouzení byl 3,7 (min 0 max. 26, sm. odchylka 3,69)
- **68 % osob, nebylo před předmětným odsouzením ve výkonu trestu odnětí svobody**
- **téměř u 45 % z odsouzených byl původně v předmětném odsouzení uložen alternativní trest,** který byl následně přeměněn na nepodmíněný trest odnětí svobody
- **12 % osob již v minulosti v jiné věci podmíněně propuštěno**
- pouze u **3 % osob došlo již v minulosti v jiné věci k revokaci PP**

Dle údajů poskytnutých PMS

- v 63 % případů, již PMS před PP vedla alespoň jeden spis o odsouzeném
- necelých 5 % případů byla již někdy v minulosti zapojena PMS v oblasti podmíněného propuštění
- soudy měly pouze ve 12 % případů k dispozici stanovisko PMS před rozhodnutím o PP
- v necelých 5 % byla osoba zapojena do projektu Křehká šance

Rozhodnutí o odsouzení, ke kterému se vztahovalo rozhodnutí o podmíněnému propuštění

(pokud jich bylo více – rozhodnutí o nejpřísněji trestném činu)

Trestné činy (resp. skupiny TČ), kterých se týkalo předmětné rozhodnutí

	Abs.	%
krádež	119	15,6
maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání	59	7,7
podvod, * zpronevěra, krácení daně poplatku a jiné podobné platby	131	17,1
loupeže, vydírání	75	9,8
jiná násilná (vražda, úmyslné formy ublížení na zdraví,** násilí proti úřední osobě)	58	7,6
zanedbání povinné výživy	90	11,8
drogové delikty***	103	13,5
ohrožení pod vlivem návykové látky	31	4,1
ostatní	98	12,8
celkem	764	100

* včetně úvěrového, pojistného či dotačního podvodu; ** § 145 TrZ, 146 TrZ, 146a TrZ/§ 221 TZ, §222 TZ; *** § 283 TrZ, § 284 TrZ§ § 286 TrZ

Rozhodnutí o podmíněném propuštění

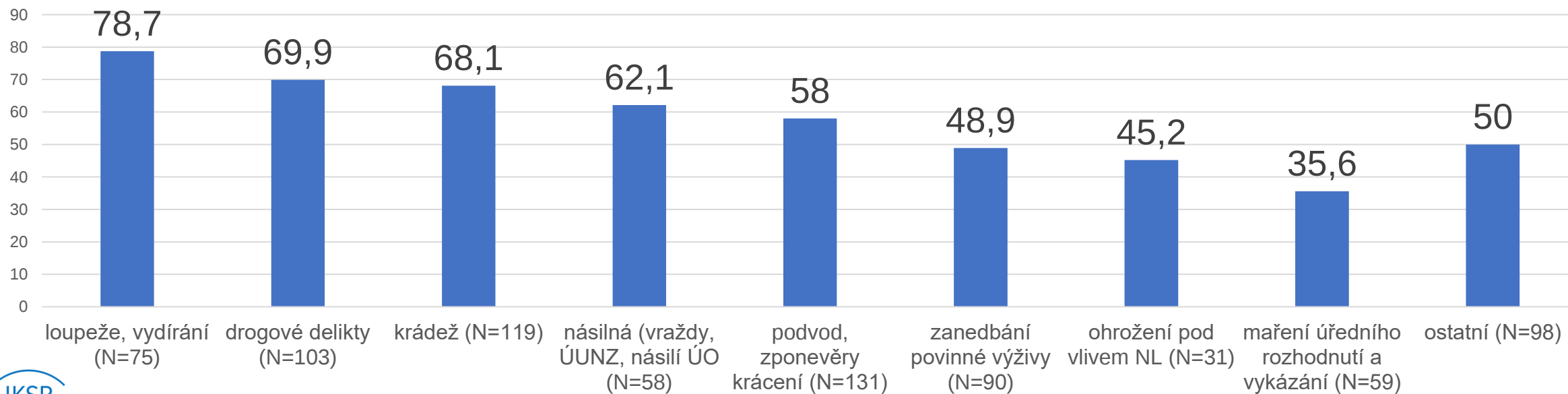
Podmíněně propuštěné osoby dle délky uložené zkušební doby

	Abs.	%
do 12 měsíců	42	5,5
13-24 měsíců	187	24,5
25-36 měsíců	285	37,3
37-48 měsíců	69	9
49-60 měsíců	96	12,6
61-72 měsíců	41	5,3
73 a více měsíců	44	5,8
celkem	764	100

Dohled a přiměřené povinnosti a přiměřená omezení

- **dohled** uložen u **59 %** podmíněně propuštěných
- přiměřené povinnosti či přiměřená omezení **přibližně ve třetině případů**
- tam, kde uložen dohled, přibližně v polovině případů uloženo i přiměřené omezení či přiměřená povinnost
- u podmíněně propuštěných bez dohledu jen u necelých 9 % případů

Ukládání dohledu podmíněně propuštěným dle vybraných druhů trestných činů v %

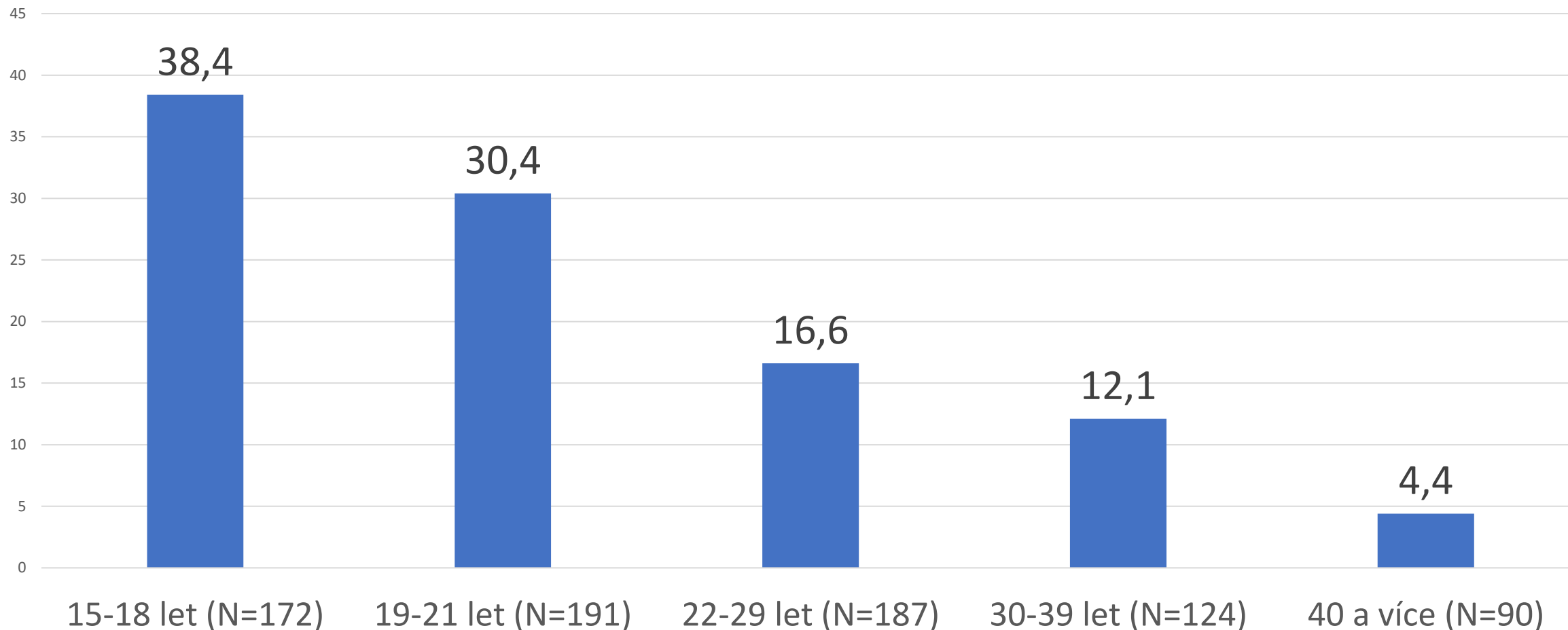

Recidiva po podmíněném propuštění

- k recidivě **do dvou let** od podmíněného propuštění (vyhlášení rozhodnutí o ní dle RT) - pouze u **18 %** podmíněně propuštěných
- výrazný pokles ve srovnání s výsledky dřívějšího výzkumu IKSP (Scheinost et al., 2015) z roku 2014 - kde recidiva po dvou letech po PP byla téměř 40 %
(u podmíněně propuštěných bez dohledu necelých 37 % u podmíněně propuštěných s dohledem 49 %)
- k recidivě **po celou sledovanou dobu** u necelých **23 %** z nich
- vliv situace spojené s pandemií Covid-19
- obdobné výsledky (resp. ještě nižší recidiva) - výzkum Sociologického ústavu a IKSP zaměřený na Faktory recidivy a proces ukončování kriminální kariéry v kontextu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody (Krulichová et al., 2023)
- Pokles penologické recidivy u podmíněně propuštěných naznačily výsledky výzkumu Českých priorit (Rosenberg, et. al.)

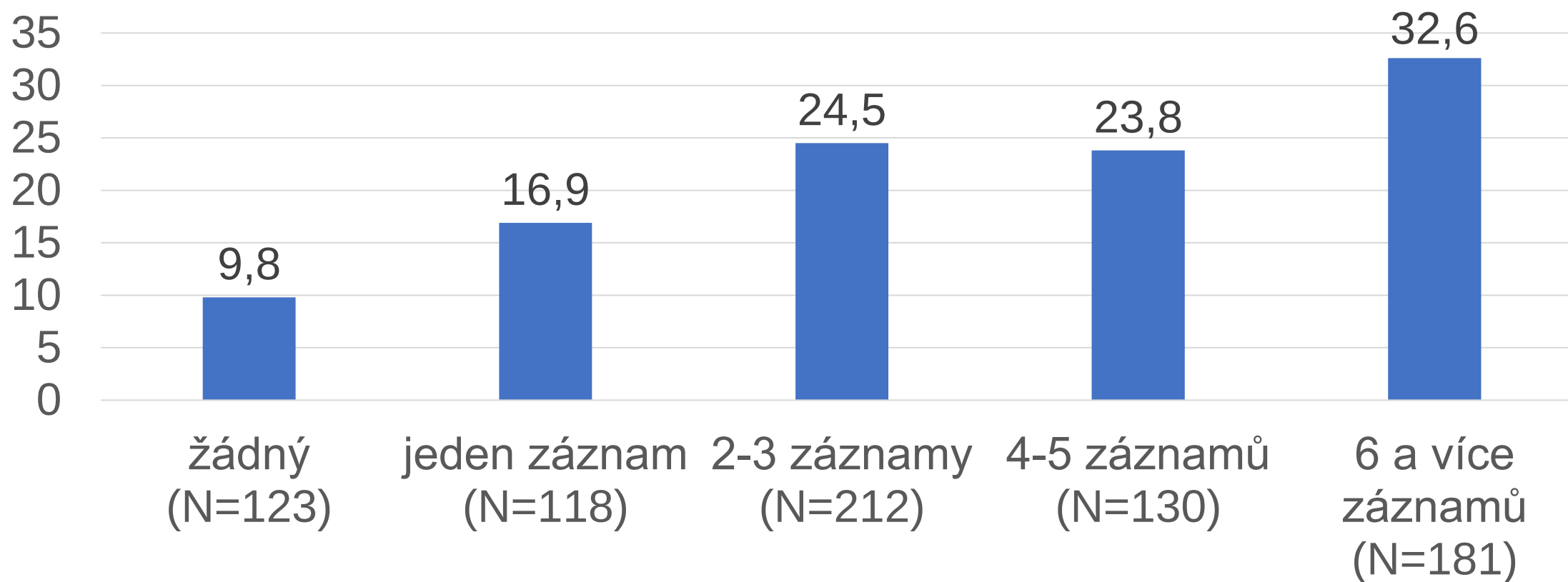
Recidiva po podmíněném propuštění

Recidiva po celé sledované období dle věku v době prvního odsouzení (podíly v % v jednotlivých kategoriích)

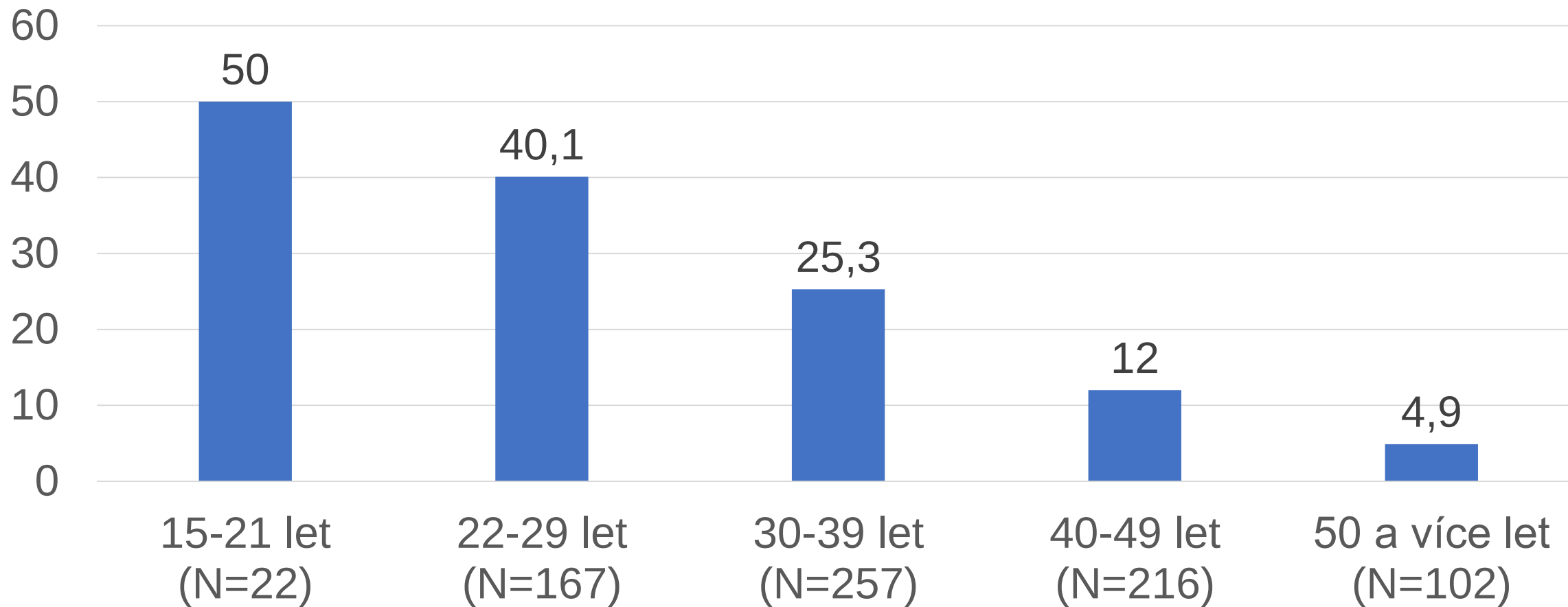
Recidiva po podmíněném propuštění

Recidiva po celé sledované období dle počtu předchozích záznamů o odsouzeních v RT (podíly v % v jednotlivých kategoriích)

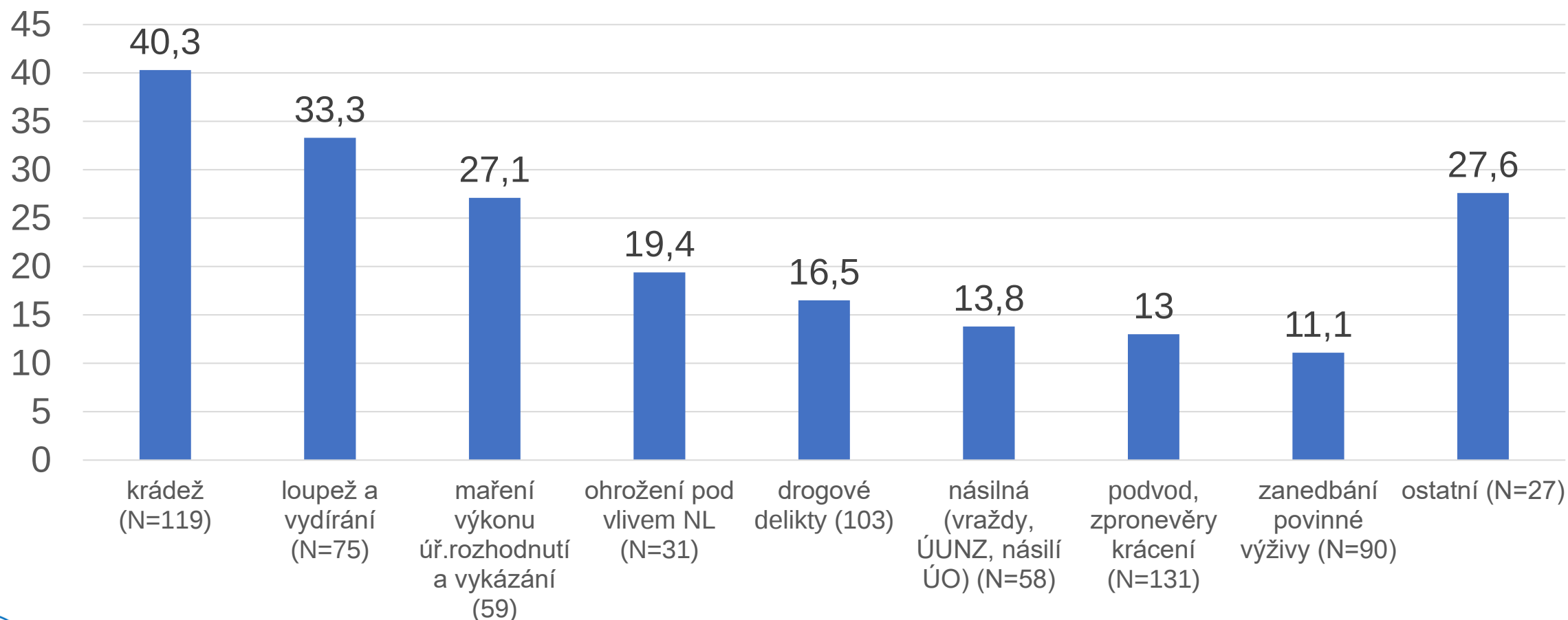
Recidiva po podmíněném propuštění

Recidiva po celé sledované období dle věku v době podmíněného propuštění (podíly v % v jednotlivých kategoriích)

Recidiva po podmíněném propuštění

**Recidiva po celé sledované období dle vybraných trestných činů
(podíly v % v jednotlivých kategoriích)**

Další rozdíly v míře recidivy

- mezi podmíněně propuštěnými **s dohledem** (25 %) a bez dohledu (19 %) (Cramerovo $V=0,077$, $p<0,05$)
- mezi podmíněně propuštěnými, kteří již v minulosti měli **zkušenost s výkonem trestu odnětí svobody** (33 %) ve srovnání s 18 % recidivujících podmíněně propuštěných bez zkušenosti s předchozím výkonem trestu odnětí svobody (Cramerovo $V= 0,160$; $p<0,001$)
- Mezi podmíněně propuštěnými, kteří již v minulosti vykonávali nějaký **trest či opatření, na které dohlížela PMS** (28 %) ve srovnání s těmi, kteří nic takového dříve nevykonávali (14 %) (Cramerovo $V= 0,156$; $p<0,001$)
- U podmíněně propuštěných (25 osob), u kterých již v **minulosti, došlo k revokaci PP**, které se týkalo podmíněného propuštění v minulosti (44 %) ve srovnání s osobami, u kterých v minulosti k revokaci nedošlo (22 %) (Cramerovo $V= 0,093$; $p<0,05$)

První recidiva po podmíněném propuštění

První recidiva po podmíněném propuštění

v 59 % případů se jednalo o recidivu obecnou, v 29 % o recidivu speciální, ve zbytku o recidivu stejnorodou

Struktura první recidivy dle konkrétních trestných činů v % (N=174)

	Abs.	%
krádež	61	35,1
maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání	41	23,5
podvod (včetně úvěrového, pojistného a dotačního)	7	4,0
loupež	4	2,3
úmyslná ublížení na zdraví (včetně těžkého)	5	2,9
zanedbání povinné výživy	12	6,9
jiné	44	25,3
Celkem	174	100

První recidiva po podmíněném propuštění

Doba od podmíněného propuštění do vyhlášení (vydání) rozhodnutí o první recidivě v %

	Abs.	%
do 6 měsíců	26	14,9
7-12 měsíců	40	23,0
13-18 měsíců	37	21,3
19-24 měsíců	36	20,7
25 a více měsíců	35	20,1
Celkem	174	100

Revokace po podmíněném propuštění

k revokaci došlo ve zkoumaném období **pouze u 13 %** podmíněně propuštěných

Důvody :

- situace způsobená pandemií Covid-19
- u výrazné části podmíněně propuštěných běžela zkušební doba
- také v případě revokací statisticky významné rozdíly u stejných faktorů jako u recidivy

Revokace po podmíněném propuštění

v 93 % případů, kde došlo k revokaci, byla zaznamenána ve sledovaném období recidiva

	revokace NE		revokace ANO	
	Abs.	%	Abs.	%
recidiva po celé sledované období NE	583	98,8	7	1,2
recidiva po celé sledované období ANO	79	45,4	95	54,6

Závěrem

- věk v době prvního odsouzení a dřívější zkušenost se systémem trestní justice - významné faktory recidivy
- význam druhu kriminality či konkrétního trestného činu a věku v době rozhodování o podmíněném odsouzení – významné hledisko z hlediska posuzování prognózy vedení řádného života
- nízká míra recidivy a revokací – vliv pandemie Covid-19
- dohled u PP využíván u rizikovějších pachatelů
- v praxi soudů - revokace bez recidivy jsou spíše výjimkou a revokace v případě recidivy nejsou pravidlem

Použité prameny:

- Krulichová, E., Bašná, K., Beláňová, Čermák, D., Mikešová, R., Rozum, J., Tomášek, J., & Urbánek, T. (2023.) *Faktory recidivy a proces ukončování kriminální kariéry v kontextu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody*. Sociologický ústav AV ČR, v. v. i., Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Psychologický ústav AV ČR, v. v. i. (výzkumná zpráva). – dostupná na vyžádání na eva.krulichova@soc.cas.cz
- Rosenberg, Z., Frühauf, L., Hajduk, D., & Vuová, A. (2024). *Penologická recidiva, gender a další kriminologická data pro ČR*. České Priority. <https://www.ceskepriority.cz/projekty>
- Scheinost, M., Háková, L., Rozum, J., Tomášek, J. & Vlach, J. (2015). *Trestní sankce – jejich uplatňování, vliv na recidivu a mediální obraz v televizním zpravodajství. (Teoretické a trestněpolitické aspekty reformy trestního práva v oblasti trestních sankcí III.)*. Institut pro kriminologii a sociální prevenci.

Institut pro kriminologii a sociální prevenci

Náměstí 14. října 801/12, Praha 5

iksp@iksp.gov.cz

iksp.gov.cz
